



MOLENSTICHTING SÚDWEST-FRYSLÂN

Jaaroverzicht 2019



Molen Rispens te Easterein



Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht 2019 van Molenstichting Súdwest-Fryslân. In dit jaar is het molenbestand van de Molenstichting door overname van 2 poldermolens van de gemeente Súdwest-Fryslân verhoogd naar 11 molens.

De molens draaien regelmatig en zodra de molens draaien en malen is bezoek welkom. Speciaal op de molendagen in mei (Nationale Molendag), september (Open Monumentendag) oktober (Friese Molendag) en november (Moledei Súdwest-Fryslân).

De molendagen

Alle molens van de stichting hebben op de beide molendagen (Nationale Molendag en Friese Molendag) gedraaid. De Vrienden van onze Koudumer Molen de Vlijt organiseren tijdens de Feestweek Koudum altijd iets extra's. Door de Koudumer Feestweek komen er die dag dan ook ruim 200 bezoekers.

Op 24 november werd er wederom een gemeentelijke molendag (Moledei Súdwest-Fryslân) georganiseerd. Ruim twintig molens in de gemeente Súdwest-Fryslân waren deze dag wederom geopend. Er kwam weer een behoorlijk aantal bezoekers uit het hele land op de molens. Vooral collega molenaars uit het land kwamen naar Súdwest-Fryslân om de molens te bewonderen.

Opleiding molenaars

Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot molenaar gegeven. De opleiding valt onder auspiciën van het Gild Fryske Mounders. Zie ook hun website www.molenaarworden.nl. De opleiding wordt met een examen afgesloten.

Momenteel zijn er twee molenaars in opleiding. Molenaar Frank van Onna is de leermeester op de Nijlânnermole.





Het bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vier keer vergaderd. Kernpunten van de vergaderingen waren het onderhoud van de molens en de overname van twee molens van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Het bestuur bestaat uit 5 personen.

De afgelopen jaren en ook komend jaar wordt de vrijwillige bijdrage voor de wa+ verzekering van het Gild Fryske Mounders door Molenstichting Súdwest-Fryslân voor de molenaars van de stichting betaald.

Subsidies worden onder andere ontvangen van het RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), gemeente Súdwest Fryslân, provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Incidenteel worden er andere fondsen aangeschreven.

Afgelopen jaar is de Brim subsidie van 2013 t/m2018 verantwoord bij de RCE. De goedkeuring wordt in 2020 verwacht. Afgelopen jaar heeft de provincie ook haar onderhoudsbijdrage voor de komende zes jaar verleend.

De jaarlijkse bijeenkomst van de molenaars, het bestuur van de vriendenclub van de Vlijt en het bestuur van de molenstichting heeft in januari plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst wordt het wel en wee van de molens besproken. Ook dit jaar weer werd de traditionele boerenkoolhap verzorgd door restaurant Folkerts uit Workum.



SIM subsidie (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten)

De Molenstichting Súdwest-Fryslân maakt gebruik van de Sim regeling. Dit is een subsidieregeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De regeling is gebaseerd op een 6-jarig onderhoudsplan.

Deze subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. In 2018 is de nieuwe Sim subsidie voor de komende 6 jaar (2019-2024) verleend. Hierdoor is het onderhoud van de molens weer gewaarborgd.



Provinciale subsidie

Provincie Fryslân draagt 15% van de onderhoudskosten bij. De subsidie is ook toegekend op het zes jarig onderhoudsplan en zal na deze periode verantwoord moeten worden.

Gemeentelijke subsidie

De gemeente heeft begin 2019 toegezegd de molens voor minstens een periode van zes jaar te subsidiëren. De subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. De molenstichting is zeer content met de beschikking van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Website

De website van de stichting wordt door vrijwillig molenaar Frank van Onna onderhouden. Frank voorziet de website geregeld van actueel nieuws. Er wordt onder andere aandacht besteed aan het onderhoud van de molens. Diverse molenaars leveren geregeld nieuwsfeitjes of wetenswaardigheden aan. De bedrijfsponsors van de stichting worden op de website vermeld met een link naar hun eigen website. Het webadres is www.molenstichtingswf.nl

Verslagen van excursies van molenaars zijn ook terug te vinden op de website.

Facebook

De Molenstichting heeft een facebook pagina waarop regelmatig filmpjes, foto's en andere wetenswaardigheden worden vermeld.

Enkele molenaars hebben van hun molen ook een facebookpagina aangemaakt. Dit betreft de molens Rispens en De Vlijt.





De molens

Ybema's Mole Workum

De molenmakers van Jurriëns Noord hebben het dakbeschot van de achtkantconstructie hersteld en geschilderd. De molen draait en maalt regelmatig.

Spinnekopmolen Nijhuizum

De molen draait zeer regelmatig. Het is de meest draaiende spinnekopmolen van Fryslân. De molenmakers hebben klein onderhoud uitgevoerd en de rietdekker heeft het rietdek plaatselijk bijgestopt.

Tjasker It Heidenskip

De tjasker maalt geregeld. De molenstichting beheert de molen voor de eigenaar M. Groenhof. Deze tjasker is de oudste bestaande tjasker van Nederland. Vooral op de Moledai Súdwest-Fryslân trekt de molenaar veel bezoek van kollega molenaars.

Bij de tjasker is een plasdras gebied voor weidevogels aangelegd. Dit plasdras gebied kan de tjasker onder water malen. Jan Stoel laat de molen geregeld malen.

Windmotor Molkwar

Molenaar Johan de Jong laat deze molen, evenals de windmotor van It Skar regelmatig malen. De windmotor functioneert uitstekend. De Mannen van Staal hebben weer een onderhoudsbeurt uitgevoerd.

De Snip It Heidenskip

De molen draait weer regelmatig. Door de restauratie van 2017/2018 is er geen onderhoud gepleegd. De vrijwillige molenaars hebben het hekwerk rondom de molen en de latten van het gevlucht in de lijnolie gezet. Dit hebben ze nagenoeg bij alle molens gedaan.

De Vlijt Koudum

De vrijwillige molenaars zijn in de winter druk doende met de installatie van het elektrische maalkoppel uit Rietmolen bij Haaksbergen. Daar dit op avond gebeurd vordert het werk gestaag. De molenmakers van Jurriëns Noord hebben de trap en staartbalk van de molen vervangen.





Windmotor It Skar

De windmotor van It Skar maalt ook regelmatig. Hier geldt net als voor de andere molens van de stichting, rust roest. Diverse smeer- en draaibeurten houden de windmotoren in goede conditie. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven.

De Nijlânnermole Workum

De gezamenlijke molenaars van de Molenstichting hebben afgelopen jaar de Nijlânnermole in de zomermaanden iedere zaterdagmiddag laten draaien en opengesteld voor bezoek. In juli en augustus is de molen ook op woensdagmiddag opengesteld. Er komt in het toeristenseizoen veel bezoek op de Nijlânnermole. In totaal heeft de molen over het jaar 2019 circa 900 bezoekers gehad. De molenaars zullen dit in 2020 voortzetten. De giften die in de klomp worden gedaan worden gebruikt voor klein onderhoud aan de molens, zoals het kopen van benzine voor de maaimachines e.d. Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot vrijwillig molenaar gegeven.

Windmotor Ysbrechtum

De windmotor in Ysbrechtum draait regelmatig. Er zijn vier vrijwilligers uit Ysbrechtum die de windmotor laten draaien. In 2020 zal er een informatiepaneel bij de weg geplaatst worden.

Windmotor Itens

De Molenstichting heeft de windmotor in Itens in september van de gemeente Súdwest-Fryslân overgenomen. Hierbij heeft de gemeente een bruidschat gegeven.

Molen Rispens te Easterein

De Molenstichting heeft molen Rispens te Easterein in september van de gemeente Súdwest-Fryslân overgenomen. Hierbij heeft de gemeente een bruidschat gegeven. De Molenmakers hebben de lagering van de vijzel verbeterd.



Omrop Fryslân besteedde aandacht aan de overname van de beide molens te Itens en Easterein. Penningmeester Piet de Vries en molenaar Ruurd Jakob Nauta werden hierbij geïnterviewd.



De vrijwilligers van de stichting

Bestuursleden

J.W. Boekhoven	voorzitter
J. Tiedema	secretaris
P. de Vries	penningmeester
M.T. Galama	lid
W. Landman	lid

Molenaars

H. Feenstra-Bruijn	F. van Onna	S. de Roos	J. Wiarda
H. Brandsma	J. Huls	J. van der Meer	J. van der Veen
J. Stoel	P. Meinderts	W. Bouma	E. van der Wal
D. Goede	J. de Jong	K. Toxopeus	J. de Vries
R.J. Nauta	W. Kuperus		

De in het verslag jaar uitgevoerde werkzaamheden zijn mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de onderstaande instanties, waarvoor hartelijk dank.

Jurriëns Noord	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland	Provinsje Fryslân
Galamadammen Hotel Jachthavens	Gemeente Súdwest-Fryslân
Mannen van Staal	Wetterskip Frylân
Van Reeuwijk bouwmeester	Meindersma-Sybenga Stichting
Hankel's technisch bedrijf Wommels	Stichting Jonkvrouwe J.E.J. Bas Backer
Hunia Drukkerij	P.W. Janssen's Friesche Stichting
Restaurant Folkerts Workum	Prins Bernhard Cultuurfonds
Roelof Fopma	TBI fonds
L en B bv	Dinamofonds
De Vries Scheepsbouw Makkum	Juckema Sideriusfonds
Stichting Bouwcultuurfonds Friesland	De Hollandsche Molen/ Het Molenfonds
Stichting Zabawas	Helomafonds
Stichting Diana-Hermes	Stichting Sneek 1818
Dorpsbelang Ysbrechtum	Stichting Het Old Burger Weeshuis
Dorpsbelang Nijhuizum	
diverse bijdragen particulieren / donateurs	

Activiteiten 2020

Voor 2020 staan diverse activiteiten op het programma.

In de loop van 2020 bleek dat diverse activiteiten niet door konden gaan vanwege het coronavirus.

- Zaterdag 10 oktober Friese Molendag
- Zondag 29 november Moledei Súdwest-Fryslân

Voor het komend jaar zijn weer diverse onderhoudswerkzaamheden aan de molens opgedragen aan de molenmaker. Tevens zullen door de vrijwilligers diverse schilderwerkzaamheden worden uitgevoerd.